

MAVILÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Minoritilor (v. Minorita-
ucca 2.) Telefon szám: 11-45.
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
fél évre 300 lej, negyed évre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldön
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 lej
Vastagabb betűvel 4 lej
Kéziratokat nem adunk vissza.

Csak gyujtogassanak

Borsán, Szigeten, Bukovinában, csak gyujtogassanak szerte az országban mindenütt, ahol eladósodott parasz-
tók és zsidók élnek. Csak gyujto-
gassanak az ifju álmodozók, hiszen
nem nehéz feladat tüzet élesztetni
az elszegényedett nép erdő-sűrű-
jében, hol már évek óta korhadtak
a fák, csupaszok az ágak és nedv-
telen a fonnyadó gyökér.

A láng olyan, mint a föld moraja,
mely ha tanyáról indul, elérkezik a
városig, a lelkek viharja a lángot
elviszi városról-városra, sőt még
messzebb határokon tulra is, meg-
pörkölve a legszegényebb nápolyi
zsidó szívét épen úgy, mint a lon-
doni tőzsdepalota értékmércéjét.

A román paraszt szájalomraméltó
páriája az országnak. A földreform
alig juttatott három-négy holdat
egy-egy családnak, de ezt is csak
néhány százezernek, hol maradtak
a milliók, a földnélküli proletárok,
akiknek vackuk sincs, hová lehajt-
sák fejüket?

És akiknek van, azok se tudják
mit csináljanak földdel, mert a föld-
reform, ez a bűvös illatu csodaszer
úgy került az életbe, mint ahogy
mag kerülhet a kősziklába, ahol soha
sem érik meg, mert hiányzanak a
csirázás és a továbbfejlődés felté-
telei.

Mit lehet három-négy hold föld-
del kezdeni, mit lehet akkor, amikor
nincs a parasztnak vetőmagva,
barma, trágyája, gazdasági felsze-
relése. Hozzányul az ősi termelési
formákhoz, ásóval, kapával műveli
földjét, kukoricát vet, legjobb eset-
ben tehenet vásárol és a kis föld
felhasználásával takarmányról gon-
doskodik.

A primitiv gazdálkodás nagy nem-
zeti szerencsétlenséget zúdít az or-
szágra. Legtöbb esetben ez a kis
kaszáló, vagy veteményes is a
bankokrácia sulya alatt roskadozik.
A magas kamatláb szörnyű agó-
niába dönti a lelkeket és minden
tiltakozásunk dacára, tárgyilagosan
nézve, ne csodálkozzunk, ha a Po-
jánák kunyhóiban pusztító tüzet
lóg a nyomor.

A mezőgazdasági krízis magával
rántotta az ipari termelést, az álta-
lános termelési krízis árja elsodorta
a kereskedelmet, kiéheztette a mun-
kást és utcára szorította a munka-
nélküliséget.

Megmarad a külföldi segítség re-
ménye.

Es nagyon lehet, hogy ez a segít-
ség adódna is, ha okos kormány-
politikával rendeznék a közviszo-
nyokat, legalább fontos, egész állami
életünket érintő ügyekben megértő
együttműködést teremtenének az osz-
tályok között és nem jelentéktelen
kivánság az sem, hogy mindenkor
türelmes álláspontra kell helyez-
kedni a kisebbségekkel szemben.

Igaz van Lord Robert Cecil kiváló
angol diplomatának, aki azt mondja,
hogy a kisebbségnek szenvedni kell,
de a többségnek uralkodni kell tudni.

A romániai népkisebbség nem ki-
vánhatja azokat a kivételes előnyö-

ket, melyeket a többség élvez, de
törvényadta jogai gyakorlásában
egyenlő elbánást kér.

A demokrácia nyugati formája
minden polgárt kielégítene. Ezt a
formát kell átvennie kormányunk-
nak, ahelyett, hogy a diktatura fur-
csa eszméjével kacérkodik.

A diktatura már megbukott az
európai konstellációban.

A párturalmak és az államilag
szervezett fascista - bolsevizmusok
megrekedtek a fejlődés történetében.

A művelt külföld nem nyújt segít-

séget azon államoknak, melyekben
az erőszak hatalmasabb, mint a tör-
vénytisztlet. A konszolidáció teljes
elérése csak a demokrácia hídján
keresztül közelíthető meg. A de-
mokrácia pedig nem ismer osztály-
és felekezeti különbségeket. A de-
mokrácia megtagadja Borsát, Mára-
marosszigetet, a demokrácia meg-
tagadja a lelkek gyujtogatását is.

De megtagadjuk azt a gyujtoga-
tást is, amelyet a kormány éleszt
a parasztság, diákok, a munkanél-
küli munkások úgy gazdasági, mint
szellemi életünk elhanyagolásával.
Kormányváltozás alig segíthet eze-
ken a bajokon. Demokratikus át-
alakulásra volna szükség, de hol
vannak egy ilyen akarás Mac Do-

naldjai, vagy csak Briandjai is, ho-
van rátermetség, hol van egy át-
fogó elme, mely képes volna ha-
sonló megújodás fundamentumá-
nak lerakására?

Nehéz ilyen előrelátó, okos poli-
tikusokra akadni, mikor tüzes csó-
vákat látunk a kezekben s füst és
korom szállja meg az országutakat,
remegő bizonytalanság a sziveket,
miközben a külföld elzárja trezor-
jait.

Sehogy sincs ez jól, uraim! Ha
valóban rendet, ha valóban békés
fejlődést akarnak, akkor találjuk
meg mennél hamarabb a demokra-
tikus platformot. És ha még sem...
akkor csak gyujtogassanak!...

Tovább is fogva marad a felmentett Zelea Codreanu

(Bukarest.) Szerdán késő dél-
után hirdették ki az ítéletet Zelea
Codreanu ügyében, akire lázítás és
büntet feldicsérése miatt kért su-
lyos büntetést az ügyész. Az ítélet-
kihirdetésekor több ezer főnyi tömeg
szorongott a törvényszék előtt, amely
izgalommal várta az ítéletet. Zelea
Codreanu nem vezették elő Vaca-
restiből az ítéletkihirdetésre, mert
attól tartottak, hogy jelenléte a tö-

meget rendzavarásra fogja izgatni.
Délután fél 5 órakor nyitotta meg
Minculescu elnök a tárgyalást.
Szavazóbírák Duca és Sion voltak.
A formaszórák elintézése után a
bírószak tanácskozásra vonult vissza,
majd kihirdették az eredményt,
amely szerint Zelea Codreanu fel-
mentik az ellene felhozott vádak
alól. Az ítéletet szótöbbséggel hoz-
ták, mert Sion bíró ellenvéleményt

jelentett be.

A reggeli lapok jelentése szerint
az ügyész nem felebbezett és az
ítélet így jogerőre emelkedett. Ujabb
jelentések szerint tévedésen alapszik
az a hír, hogy az ítélet jogerős és
hogy Codreanu szabadon bocsátot-
ták. Az ügyész ugyanis felebbezett
és Zelea Codreanu a felebbezés letár-
gyalásáig fogva marad.

(Wojt.)

Ujabb kétmilliót adott a kolozsvári katedrális építkezésére a kormány

(Kolozsvár.) A kolozsvári kated-
rális építési munkálataiban az anya-
giak hiánya miatt kényszerű szünet

állott be. A kormány az építkezési
munkálatok folytatására két millió
lejt utalt ki.

Constanțába jön a Földközi- tengeri angol flotta

(Bukarest.) A Földközi tengeri an-
gol flotta egyik hajója augusztus
19-én Konstanzába érkezik barát-
ságos látogatást tenni. Állítólag az
angol hajóraj látogatása összefüg-

gésben lenne a szovjet hajóhadá-
nak hadgyakorlatával. Ezt a verziót
azonban a hadügyminisztérium cá-
folja.

A török kormány cáfolja, hogy háborút akarna

(Bukarest.) A török-kormány hiva-
talos kommunikét adott ki, amely-
ben cáfolja, hogy háborút akarna
Perzsiával. A kommunikét azt han-

goztatja, hogy a török-kormány csak
a kurd-törzsek betörése ellen tette
meg a szükséges intézkedéseket.

Negyvenegy beförést ismeri be Finta Gerő lakásának kifosztója

(Kolozsvár.) Jelentettük, hogy letar-
tították Krämer Emil brassói fiatal-
embert, aki Finta Gerő tanár laká-
sát kifosztotta. A betörtő munka
közben érték tetten dr. Bodocsi
Károly Majális-utcai lakásán. Krä-
mer kihallgatásakor negyvenegy be-

törést ismert be, amelyeket Maros-
vásárhelyen, Aradon, Brassóban és
Szebenben követett el. Kolozsvárt
mindössze csak két helyre tört be.
A betörtőt kihallgatása után az
ügyészségnek adják át.

Husz kivégzés volt Kabulban

(London.) Kabuli jelentés közli,
hogy a déli lázadó törzsek husz ve-
zetőjét kivégezték az afgán fővá-
rosban és fejeiket elrettentő példá-
nak a főváros kapuin kifüggesztet-
ték.

Aknára futott egy utas- szállító gőzös

(London.) A lapokhoz érkezett tá-
virat jelenti, hogy a Jancsekiangon
egy utasszállító gőzös aknára futott
és néhány perc múlva elsüllyedt.
Utasai közül hetven asszonyt és
gyermeket nem sikerült élve kimen-
teni a habokból.

Bánky Vilma Budapesten

(Budapest.) Bánky Vilma ma dél-
ben szülei meglátogatására és pihe-
nésre Budapestre érkezett.

Negyven állam delegátusai vesznek részt a nemzetközi diákkongresszuson

(Brüsszel.) Ma megnyílt a nem-
zetközi diákkongresszus, amelyen
negyven nemzet delegátusai jelen-
tek meg.

Szünni kezd a lillei sztrájk

(Páris.) Lilleben az utóbbi napok-
ban 7200 textil és 3500 fémipari
munkás lépett ki a sztrájkolók so-
rából.

Hogyan állították talpra a kolozsvári Magyar Színházat

Kádár Imre dr. levele a Mai Világ főszerkesztőjéhez

Kádár Imre dr. ma az alábbi levelet küldte közlés végett Wojticzky Gyulának, a „Mai Világ” főszerkesztőjének.

Igen tisztelt Kollégám!

A „Mai Világ” legutóbbi számban bírálat tárgyává tette azt a módot, ahogyan a Kolozsvári Színpártoló Egyesület a Magyar Színházat szanálta. Nagyon kérem, adjon helyet nb. lapjában néhány felvilágosításomnak, amelyeknek ismerete az ügynek talán egészen más megítélését teszi lehetővé. Kérésre kettős jogcímem van. Számomra, mint a „Mai Világ” egykori főszerkesztője számára, érzelmileg ma sem lehetnek közömbösek annak a lapnak kulturális állásfoglalásai, amelynek alapításában tevékeny részt vettem. Másfelől a közvetlenül érdekelt felkérésére épen én vállalkoztam arra, hogy a színház talpraállítása körül felmerült jogi akadályok áthidalásában közreműködjem. S tettem ezt a tényállás teljes ismeretében,

abban a kétségtelen bizonyosságban, hogy eljárásom jó és tiszta ügyet segít felő alá.

Tény ugyanis, hogy a megoldás nélkül, amelyben a Színpártoló Egyesület vezetői és Janovics Jenő dr. megegyeztek, a kolozsvári színház menthetetlenül elbukott volna. Ha a Színpártoló nem állítja minden megfeszített erejét a színház mellé, ha nem sikerül ezenfelül jelentős banktőkét is biztosítani a nagy színházi üzem bankári teendőinek rendszeres, normális üzleti alapon való vitelére, akkor

Kolozsvárnak ösztől kezdve nem volna magyar színháza.

Ez a döntő momentum, semmi más. S a megoldás, amely az utolsó órában jött létre, az összes érdekelt felektől tetemes áldozatot követelt.

Áldozatot hozott mindenekelőtt Janovics Jenő dr., aki ha nem is a színházat, de saját vagyonát talán más uton-módon is megmenthette volna. Nevezetesen úgy, hogyha feladja a színházat és kizárólag filmet játszik a színház helyiségében. Jogilag minden módja meg lehetett volna erre a lépésre. Amde ő összeférhetetlennek tartotta eddigi életmunkájának szellemével, hogy saját egyéni érdekéért feláldozza azt a kulturmissziót, amelyet élete hivatásának választott. Ez az elhatározása minden elfogulatlan ember őszinte tiszteletét érdemli ki.

Áldozatot hozott továbbá a Színpártoló is, amely ezidőszereint még néhány magánember önzetlen támogatását élvez csupán. Egész világon rossz üzlet ma a színház s a kolozsvári színház nem zsiros, de nyilván igen rossz üzletnek bizonyult mindmáig. Ilyen körülmények között színházunk minden anyagi kockázatának elvállalásával

igen súlyos terhet vettek magukra

azok a lelkes, áldozatkész emberek, akiknek mégcsak ezután kell a társadalom szélesebb rétegeit a maguk jó példájával megmozgatniok. Végül is téves az a beállítás, mintha ők, akik hosszú esztendő óta az erdélyi magyarság kulturális megmozdulásaiban a tiszteletre legmértöbb szerepet viszik, bármiféle anyagi hasznot kereshettek volna, midőn a színház szanálására vállalkoztak. Nemcsak társadalmi és anyagi helyzetük áll felette minden ilyen gyanúnak, hanem magának a konkrét ügynek egész természete is, amelyben materiálisan csak veszíteniök lehet, nyerőök soha.

Végül áldozatot hoztak azok a bankárok is, akik a színház sokmillió adósságának kifizetésére vállalkoztak s ezenfelül is tisztos hozzájárulást biztosítottak a Színpártoló Egyesület számára, cserében azért a jogért, hogy öthónapon át mozgósíthatják a színház fenn a színház körében. Lehet, hogy nyerni fognak ezen az „üzleten”, lehet, hogy nem. Mindenesetre olyan kockázatot vállaltak, amelyet inkább a színház kulturális iránti érdeklődés indokol, mintsem rideg nyereszkeskedési szempontok. Bárha minden kulturintézmény mögé odaállara az üzleti tőke, hogy keresni próbáljon rajta! Sajnos, a tőke általában sokkal egyszerűbb és sokkal kevésbé közérdekű üzletekkel foglalkozik manapság.

Végeredményben tény, hogy a három érdekelt tényező, Janovics Jenő dr., a Színpártoló Egyesület és a bankári teendőket ellátó pénzemberek harmónikus együttműködése esetén, amelyet mindnyájunknak remélünk kell,

a kolozsvári színház nemcsak megmenekült végzetes válságából, hanem egyenesen reneszánsza elé néz.

Tény továbbá, hogy Janovics Jenő dr. a megállapodás értelmében nemcsak kikerül a materiális veszede-

lemből, amelybe a rossz színházi konjunktura folytán jutott, hanem vissza fogja nyerni ingatlanát és ingóságait, — egy súlyos kulturális munkában eltöltött élet szerény gyümölcseit —, de igen tisztos jövedelemhez is jut, azonfelül pedig az anyagi gondoktól mentesülve, egész tehetségét a színház művészi vezetésének szentelheti. Tény végül, hogy ez az egész ügy cseppet sem gyanús, cseppet sem sötét, hanem nagyon világos és nyilvánvaló rendezése egy igen bonyolult és nehéz kérdésnek.

Kérdem: kinek rossz az, ami itt történt? A közönségnek, amelynek színházát a biztos csódtól mentették meg s amely minden jel szerint az eddiginél lényegesen jobb színházat fog kapni? A színházgátnak, aki a legnagyobbanyagi válságból kikerülve, rendezett anyagi helyzetbe jut és szabadon élhet művészi hivatásának? Nem értem. Mindenesetre úgy gondolom, hogy azok az emberek, akik hihetetlen fáradtsággal, súlyos morális és anyagi kockázatok elvállalásával ezt az eredményt létrehozták, nem érdemelnek gáncsot, hanem támogatást.

Fogadja, igen tisztelt Kollégám, hálás köszönetemet soraim közléseért.

Zimboru, 1930. aug. 14.

Igaz hive
Kádár Imre.

* Orvosi hír. Dr. Keusch Mihály egyetemi tanársegéd szabadságáról visszatérve, megkezdte rendelését ideg- és kedélybetegség részére: Majális-utca 1, délután 2—4 óráig.

Pénzt takarít meg! Ha kirándulásaira italszükségletét az „Arany Csizmá”-ban Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 29. szerzi be. Gróf Teleki-féle fajták! Egy liter kitűnő Aradhegyaljai bor kihordásra 24 lej. Valódi olasz malaga bor. Krém likörök. Egy liter cuika garantált 30 fokok 60 lej.

MEGKEZDŐDÖTT

a hiányos üveg és porcellán szervizek és hibás diszmuárak kiárusítása!

FISCHER

ÜVEGUDVAR, CLUJ

Kiárusítás

aug. 20-ig

építkezés miatt

LÁZÁR
JUDOVICS
& Co.

Cal. Regele Ferdinand 9.

LAPUNK KÖVETKEZŐ száma — a közbeső ünnep miatt — szombaton a rendes időben jelenik meg.

Felakasztotta magát, mert fájt a feje. A kolozsvári csendőrpáncsnokság jelentést kapott, hogy a marosmegyei Maghereni községben Nagy Dénes ötvenéves gazda felakasztotta magát. Az öngyilkosságot azért követte el, mert állandó kínzó fejfájásától akart szabadulni.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR

Csütörtökön este 9 órakor: Gála filmelőadás. Première! Éjféli házasság. New-york rejtelmek. Főszerepben Georg Bankroft.

Pénteken este 9 órakor utolsó operetta előadás ez évadban: Tommy és társa! Véghegyi Iza vendégjáték. Hársz Aladár és Tompa Béla bucsúja. Sorozatszám 353.

Szombaton este 9 órakor: A budapesti Andrassy-uti Színház teljes kabaréegyüttesének vendégjátéka, — nagyrészen új műsorral, Berky Lili, Dajbukát Ilona, Jankovszky Mara, Bárony István, Gózon Gyula, Hársz Lajos és Berky Józsa főlépésével. Rendes helyárak. Sorozatszám 354.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 15 és 10 lej-es helyárakkal. A marokkói kémnő. Rejtelmes történet, a főszerepekben: Várkonyi Mihály, Jetté Goudal és Josef Schildkraut.

Vasárnap délután 3, fél 5, 6 és fél 8 órakor: Pat és Patachon esete Josephine Backerrel, Helyárak 20 és 10 lej.

Vasárnap este 9 órakor: az Andrassy-uti színház teljes kabaréegyüttesének vendégfőlépése, bucsuvendégjátéka. Rendes helyárak. Sorozatszám 355.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön kivételes grandiózus kettős műsor. Première! Attrakció! 3, 5, 7 és este 9 órakor. Éjféli házasság. New-york rejtelmek. Minden idők legizgalmasabb története 7 felvonásban. A főszerepekben: Georg Bankroft, Betty Compson, és Olga Bacanova. II. A tenger leánya. Regényes és izgalmas celekményű hajóstörténet 7 felvonásban. Helyárak a 3, 5 és 7 órai előadásban 20 és 10 lej, az esti 9 órai előadásban 30, 20 és 10 lej.

Pénteken 3, 5 és 7 órakor: I. Éjféli házasság. New-york rejtelmek. II. Tenger leánya. Helyárak 20 és 10 lej.

Szombaton 3, 5 és 7 órakor. I. Éjféli házasság. New-york rejtelmek. II. Tenger leánya. Helyárak 20 és 10 lej.

Felolós szerkesztő: WOJTICZKY-KELEMEN GYULA

Corsó filmszínház

Gyönyörű hangos és zenés film, premier
A pokol rabjai
Izgalmas kalandor dráma a végtelen homoksivatagban
Fősz.: John Gilbert, Ernest Torrence, Mary Nolan
Műsor előtt: Titta Ruffo énekel

Carmen mozgó

2 szenz. 3 órási előadás 18 felv.
I. **Por és hamu**
10 felvonásos dráma
Fősz.: Lon Chaney
II. **Oceán riválisai**
szenzációs kalandorfilm 8 felv.
fősz.: William Boyd

Urania

Szenzációs új műsor
Kludsky cirkusz titka
Megrázó kalandor dráma a cirkusz artisták életéből
Fősz.: Jaquelin Logan
Ezenkívül: 2 felv. burleszk és a legújabb UFA journal

Select mozgó

Nyári szünet

Székelyhidassi Sebestyén Dávid 1855—1930

Erdély zsidó és magyar társadalmának, gazdasági életének nagy gúnyosa van. Debrecenben hirtelen elhunyt Székelyhidassi Sebestyén Dávid, pótolhatatlan úrt hagyva maga után mindazokban a társadalmi, közjóléti és közgazdasági intézményekben, amelyek az ő akaratából alapították meg, az ő tervei és az ő közreműködése mellett lettek naggyá.

Székelyhidassi Sebestyén Dávid eredeti foglalkozása az építészet volt. Kolozsvár városának monumentális, legkiválóbb és legszebb épületei az ő tervei, az ő vállalkozása révén készültek el. De munkájának és közreműködésének nyomát megtaláljuk Budapest és a régi Magyarország nagyobb városainak több monumentális építkezéseinél is.

A társadalmi életben betöltött szerepénél fogva ott találunk őt mindenütt, ahol a köz érdekében valamit tenni kellett. Közjótékonyági tevékenysége közismert és példatadó volt. Mindezek elismerésül még a háború előtt megkapta a magyar nemességet.

Különösen a zsidó társadalmi életben fejtett ki nagyobb közéleti tevékenységet. Éveken, sőt évtizedeken keresztül volt elnöke, vagy vezetőségi tagja a kolozsvári orth. izr. hitközségnek és a szent egyetnek (Chevra Kadischának). Az ő sok millió lejt érő adománya alapozta meg a zsidó kórházat és a zsidó kórház egyesületét, amelynek az alapítói adományon kívül is, bőkezű támogatója maradt.

Kolozsvár egyik legelőkelőbb pénzintézetének, a Kereskedelmi Hitelintézetnek és számos más vállalkozásnak alapítása és mintaszerű módon való fejlesztése és vezetése mutatja kiváló közgazdasági tevékenységét. Ezen közgazdasági vállalkozásoknál egy egész generációt nevelt fel, akik a tőle nyert szak tudás és képzettség révén fejlesztik tovább ezen — alapítójuk által jól megalapozott — intézményeket, amelyek működését a legutóbbi napokig ellenőrzésével, tanácsaival és utbagazításaival segítette elő.

Közgazdasági tevékenységének elismerésül adományozta részére a király a *Coroana României* tiszti keresztjét, valamint a „Meritul Comercial și Industrial” I. osztályu rendjelét.

A kolozsvári orth. Chevra Kadischa vezetősége tegnap délután disztulésen emlékezett meg az elhunytól. Filantropikus tevékenységének és a Chevra Kadischa vezetésével körül szerzett érdemeinek elismerésül a Chevra Kadischa saját halottjának tekinti, részére disztulés programját a családdal egyetértőleg állapította meg.

Sebestyén Dávid tetemeit autón szállítják haza Debrecenből és temetése augusztus 15-én, pénteken délután 10 órakor lesz a Zsidó-kórház udvaráról.

Negyvenmillió költségvetési deficitje lesz az idén Kolozsvárnak

(Kolozsvár.) A választott tanács költségvetési bizottsága most dolgozik az eddigi költségvetési kiadások és az idei, — interimár bizottság által elkészített — költségvetési tervezet felülvizsgálásán. A bizottság megállapításai szerint Kolozsvár városa ez évben 128 millió kiadás mellett 87 millió lejes reális bevételekre számíthat, ami pontosan 41 millió deficitnek felel meg és amelynek fedezetére senkitől sem várhat segítséget Kolozsvár városa.

lozsvár városa ez évben 128 millió kiadás mellett 87 millió lejes reális bevételekre számíthat, ami pontosan 41 millió deficitnek felel meg és amelynek fedezetére senkitől sem várhat segítséget Kolozsvár városa.

Nyolchónapi börtönre ítélték a repülőhídi gyilkost

(Kolozsvár.) A kolozsvári törvényszék harmadik tárgyalás után most hozott ítéletet Rus Vasile szőlőpásztor bűnyében, aki az elmúlt évben a repülőhídon agyonlőtte Puscas Joan papfalvi gazdát. A bűnyben számos tanút hallgattak ki, akik közül egyesek azt állították, hogy a szőlőpásztor önvédelemből ölte meg Puscast, mások pedig esküt tettek rá, hogy a szőlőpásztor minden felszólítás nélkül lelőtte áldozatát.

Dr. Lani ügyész szándékos emberölés miatt kérte a vádlott súlyos megbüntetését, de a bíróság dr. Giurgiu János ügyvéd védőbeszéde után az enyhítő körülményeket tekintetbe véve, mindössze nyolc havi fogházra ítélte a vádlottat, kinek büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették és rögtön szabadlábra helyezték. Dr. Lani ügyész súlyosbításért felebbezett, míg a védő azért adott be felebbezést, mert a bíróság nem mentette fel Rus Vasile jogos önvédelem címén.

ölés miatt kérte a vádlott súlyos megbüntetését, de a bíróság dr. Giurgiu János ügyvéd védőbeszéde után az enyhítő körülményeket tekintetbe véve, mindössze nyolc havi fogházra ítélte a vádlottat, kinek büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették és rögtön szabadlábra helyezték. Dr. Lani ügyész súlyosbításért felebbezett, míg a védő azért adott be felebbezést, mert a bíróság nem mentette fel Rus Vasile jogos önvédelem címén.

A kisgazdákat be akarják vonni a kolozsvári tőzsde forgalmába

(Kolozsvár.) A tőzsdetörvény alapján Romániában több tőzsde nyílt meg rövidesen Erdélyben, így egy Kolozsváron is. Az erdélyi tőzsde élet egészen elütő más államok nagyvárosaiban működő tőzsdéktől, mert itt nagybirtokosok nincsen. Nagyban eladások nem fordulnak elő ma még olyan sűrűn, mert bár gabona és egyéb áru volna, de azok részben, vagy tulnyomóan kis tételben vannak tárolva a termelőknel, vagy azok értékesítését késlelteti az alacsony gabonár. A kisgazdák nem ismerik még a terményeknek tőzsdei uton való értékesítését és annak jelentőségét, pedig igen sok esetben érdekükben állana, hogy otthonosan érezzék magukat a tőzsdén, mert magasabb árakat is, előnyösebb feltételeket érhetnének el, nemcsak a gabonafélék, hanem gyümölcs, bor, méz, takarmányfélék, heremagvak, stb. stb. értékesítésénél.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet ezért elhatározta, hogy augusztus 31-én délelőtt 11 órakor Kolozsváron a Farkas-utcai református kollégium dísztermében (balra I. emelet) egy tőzsde-ankétot rendez, amelyre a gazdaközönség és érdeklődő nagyközönség széles rétegeit ezuton is meghívja. Az ankét célja felvilágosítani a gazdaközönséget afelől, hogy gyakorlatilag hogyan kapcsolódhat be a tőzsdei forgalomba. Ezen az értekezleten az EGE által felkért előadók minden érdeklődőnek készséggel fogják megadni a felvetendő kérdésekre a választ, mert a tulajdonképeni célja az ankétnak a tőzsde forgalmának a kö-

zönség széles rétegei között való megismertetése, az intézmény népszerűsítése és hasznos munkásságának minél szélesebb körre való kiterjesztése.

Megjegyezni kívánjuk még, hogy az EGE azért rendezi a református kollégiumban az értekezletet, mert ugyanaznap nyílik meg ottan az Erdélyrészi Méhészet Egyesület 50 éves fennállása alkalmából rendezett országos méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítás, amelynek vidéki látogatói a CFR vonalain 50 százalékos kedvezménnyel utazhatnak visszafelé augusztus 29-től szeptember 6-ig, ha a kiállítási jegypénztárnál, vagy a főtéri Mezey-fele menetjegy-irodában beszerzik 20 lejért az erre jogosító igazolványt.

Halálos autógázolás. A kolozsvári csendőrséghez érkezett jelentés szerint Barzava község határában egy luxusautó, amelyet Ladó József soffőr vezetett, halálragázolta Kovács Sándor földmivest. A gázoló soffőrt letartóztatták.

A kolozsvári nőiszabó szakosztály gyűlése. A nőiszabó alszakosztály augusztus 19-én este 7 órakor az Ipartestületnél közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A forgalmi adó eltörlése. 2. A kontárkérdés. 3. Külföldi szalonlapok beszerzése. 4. Csoportos külföldi tanulmányut. 5. Divatrajzok másolása. 6. Ismerkedési estély rendezése. Az összes szakársakat szívesen látjuk és kérjük feltétlen megjelenésüket az ügy érdekében. Vezetőség.

A Szamosba fulladt egy fürdőző fiú. A csendőrséghez érkezett jelentés szerint Szamosgiriszló községben Kocsi János 14 éves fiú fürdés közben a Szamosba fulladt.

Kifosztották a kiskapusi görögkeleti templomot. A kolozsvári csendőrséghez érkezett jelentés szerint Kiskapus községben a görögkeleti templomot ismeretlen tettesek kifosztották. A templomrablók ezüstkelyheket és arannyal himzett miseruhákat vittek el. Miután azt hiszik, hogy a fosztogatók Kolozsváron akarják értékesíteni az elrabolt kegyzsereket, az itteni rendőrség is bevezette a nyomozást a templomrablók kézrekerítésére.

Rendezni kell a Donáth-ut környékét. Hátsóhójai Hegyközség folyó hó 24-én délután 4 órakor Donáth-ut 172. szám alatt rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlést Török Bálint főhegygazda hívta össze több időszerű és közérdekű kérdésnek megbeszélése céljából. A Donáth-ut ma a legkedveltebb és legszivesebben látogatott nyaralótelepe Kolozsvárnak, amely épen ezért nagyobb gondját kell képezze a városnak is. A rendkívüli közgyűlés tárgyai között szerepelnek a villany és vízvezeték kiépítése a Donáth-ut végéig, a nagy automobil és autóbusszforgalomra való tekintettel a kocsiut kiszélesítése és a gyalogutnak szegélykövel és szegélyfákkal való ellátása. Egy a Szamoshoz vezető utnyitása, a hegyközségi telektulajdonosok őszi és tavaszi gyümölcsfacsemete szükségletének közösen való beszerzése. Ehez az akcióhoz a város más hegyközségbeli birtokosai is csatlakozhatnak. A gyümölcsfák kártevői ellen való közös védekezés módjának és feltételeinek megállapítása. Az autóbusszjáratnak a hegy aljáig való meghosszabbítása stb. A Hegyközség előjárósága ezuton is kéri a Hátsóhója összes telektulajdonosait, hogy a rendkívüli közgyűlése a tárgyalás alá kerülő kérdések fontosságára való tekintettel lehetőleg teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

A Kereskedelmi Hitelintézet r.t. igazgatósága, Felügyelőbizottsága és tisztviselői kara mély megilletődéssel jelenti szeretett alelnökének

SZÉKELYHIDASSI SEBESTYÉN DÁVID

urnak, a román koronarend tisztikeresztje és az I. osztályu kereskedelmi és ipari érdemrend tulajdonosának

1930. augusztus hó 13-án éjjel 1 órakor Debrecenben hirtelen történt elhunytát.

Temetése pénteken, augusztus hó 15-én délelőtt 10 órakor lesz a kolozsvári zsidókórház udvaráról.

Teremtő akaraterejével, törhetetlen szorgalmával, bölcseségével mindnyájunk példaképe volt, emberbaráti és közgazdasági alkotásai és egész munkássága te-lejthetetlenül teszik emlékét.

Cluj-Kolozsvár, 1930. augusztus hó 13-án.

Edison Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház

2 szenzáció 3 óras előadás 18 felvon.
I. Titokzatos futár
10 felvonásos dráma
Fősz.: Ivan Mousjukine, Lil Dagover
II. Befegápoló
8 felv. vígjáték
S. Chaplin, Patsi Ruth Miller

Magyar Színház

Gála filmelőadás Előadások 3, 6 és 9 órakor Premier!
I. Éjfél házasság (Newyork rejtelmek)
Minden idők legizgalmasabb története 7 felvonásban
Fősz.: Georg Bancroft, Betty Compson, Olga Baclanova
II. A halálszirt
Izgalmas cselekményű hajóstörténet 8 felvonásban
Helyárak 3 és 6 órakor 20 és 10 Lei. — Este 9 órakor 30, 20 és 10 Lei

Opera és N. Szính.

Nyári szünet

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, hogy mit mondanak a falusi nyaralóhelyek tulajdonosai így augusztus közepén, mikor a nyaralók hazatérnek?

— Hát ilyenkor a gazdák bemennek az istállóba és így szólnak a tehénhez:

„Na Riska, elment a nyaraló, most fejtegetünk megint téged.”

— Mondja, Pancser ur, hogyan van az, hogy minden súlyosabb kilengés után, amelyek megtörténtek a kormányt kompromittálta a külföld előtt, mindig azt mondják az illetékesek, hogy ez a liberálisok műve volt?

— Mert bosszút akarnak állni a liberálisokon.

— De hogyan állanak úgy bosszút rajtuk a nemzeti parasztpártiak, hogy engedik a kilengéseket megtörténni, hiszen ez az ő kormányzásuk alatt mégis csak őket és nem a liberálisokat kompromittálta?

— Tudja, a kormány úgy van ezzel a bosszúállással, mint az egyszerű ember, aki a barátai előtt dicsekszik:

„Na ezen a Grünön is jól megbosszultam magam. Képzeld csak, két héten keresztül eljártam egy kávéházba, ahol Grün nem ismerik és kiadtam magam Grün Adolfnak.”

„Na és két héten keresztül minden nap adósságot csinált a nevében?” — kérdezik meglepetve barátai.

„Dehogy! — mondja a dicsekvő. — Én direkt erkölcsi bosszúra pályáztam. Minden nap felpofoztattam magamat.”

— Szóval a kormány is ilyen bosszút állott a liberálisokon?

— Ebben maradunk.

A kedde este megtartott kolozsvári razzia eredményeképpen negyvennégy egyént állítottak elő a rendőrségre, akiket a szerdai nap folyamán kihallgattak. Az előállítottak közül négy katonaszökevény volt, akiket a katonai ügyosztálynak adtak át. Az erkölcsrendészeti ügyosztály nyolc előállított nő ellen indított eljárást titkos prostitúció miatt. Kilenc egyént csavargás miatt a dolgozóházba kísérték, huszonhárom előállított ellen pedig lakás be nem jelentés miatt indult eljárás.

Belefulladt a Marosba egy enyedi fegyenc. Aranyosgyéresről jelentik: Varga Gábor fegyencet az enyedi fogházból mezei munkára küldték ki Unirea községbe. A nagy melegben erősen megizzadt Vargának öre megengedte, hogy megfürdjön a Marosban. A fegyenc a mély vízben görcsöt kapott és mielőtt segítségére siethettek volna, elmerült és megfulladt.

Két gyermekét ölte meg egy anyának a forró víz. A kolozsvári csendőrpáncsnoksághoz érkezett jelentés szerint a marosmegyei Onuca községben Butner Zsuzsa két kisgyermeké magára huzta játék közben a kemencén fővő forróvizet és oly súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy mindketten belehaltak.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 20 lej. — **Allást keresők féláron hirdethetnek.** Az apróhirdetések díja előre fizetendő

A kémia legújabb vívmánya szerint fest, tisztít
Czink, Cluj

Volt állami gimnáziumi tanár jutányos áron oktat román, francia, angol, olasz, spanyol, német nyelveket, ugyancsak fordít fenti nyelveken kívül az összes szláv nyelvekből románra és magyarra. Megkeresések „Tanár” jellegűre a Mai Világ kiadójába kéretnek teljes cím leadásával.

Keresünk garanciaképes vasuti újság kioszkvezetőket. Cím a kiadóban.

A Karsu nő ma minden hódolat. Ő is karsu lesz, ha elolvassa az Athenaeum-füzetek „Ne koplalj, de légy karsu!” című számát. Ára 62— lej, kapható Lepage könyvkereskedésben Cluj-Kolozsvár. Küldje be az árát bélyegben és Lepage franko küldi.

Trafikhelyiség kiadó. Cím a kiadóban.

Pénzestárs kerestetik biztos jövedelmű üzletekhez. Hajnal ügynökség. Főter 3. (Cluj).

Biztos poloskahalál 25 lej üvege, Kapható **Demeter C.** gyógyszerüzében, Cluj, C. Moşilor 2.

Olcsóbb minden végeladásnál!
Stern és Kohnné

cipőáruházában

Cluj, Strada Regina Maria 5.

Gyermekek cipők 99, 125, 175-től

Női fél és magas cipők 100, 150, 200-tól

Fü cipők 290-től

Férfi cipők 390-től

Szandálok 120-tól

és mindenfajta komód cipők 75 Lejtől

Dus választék!

Mélyen leszállított árakban!

Eladó keveset használt diófa kredenc, asztal, 6 drb. börszék, új ebédlőkis. Calea Moşilor 5., asztalosnál.

Figyelem! Nagy zálogházi árverezés augusztus 18-án Calea Victoriei 16. szám alatt. Az árverezés napján ujitani nem lehet. Igazgatóság.

Csak Moldovánál Malom-utcai restaurantházban 16 Leiert lehet kapni jó és olcsó kosztot. Havi abona 1200 Lei, egy 3 fogásos ebéd 20—25 Leig.

Női divat

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruház. Calea Regele Ferdinand 5. (v. Wesselényi-utca) Telefon 479.

Gólya - Áruház női divat különlegességek nagyáruház. Cal. Regele Ferd. 11 (v. Wesselényi-u.) Telefon: 9-57.

Férfi divat

Neumann M. utóda Boschán Géza. Kész férfiruhák áruház. Uri szabóság. Piața Unirii (Főter) 14. sz.

Katz és Fia Kész férfi és gyermekruhák. Mértékutáni szabóság. Piața Unirii (Főter) 10. Telefon: 8—35.

Férfi öltönyök, gyermek ruhák, a legújabb szabás szerint, hozott anyagból is, részletre is, olcsón készülnek **Simon szabónál, Ovár Kornis-u. 8.** barátok templomával szemben.

Kötött-szövöttáru

Blatt kötött és szövött áruk gyári lerakata, ahol legolcsóbban szerezhet be harisnyát, keztyűt és kötött árut. Főter 13.

Edény - üveg

Moskovits és Társa konyhafelszerelési cikkek, üveg és porcellán áruk. Alpaca evőeszközök. Calea Regele Ferdinand. Főpostával szemben.

Könyv - papír

Keszei Albert Könyv és papirkereskedés, antiquariuma és nyomdai munkák felvételi helye, Piața Unirii (Főter) 1.

Lepage könyv, zenemű, (kotta), papír, írószer, rajztűszer stb. áruház. Nyomdai- és kiadóvállalat. Kérjen jegyzékeket.

HIRDESSZEN A MAI VILÁGBAN

Zenekedvelők figyelmébe!

Ujdonság!

Zenei Magazin

most jelent meg kottanagyságban finom kottapapíron

I-ső évfolyam I-ső szám tartalma:

1. Balázs Árpád — Petőfi: Reszket a bokor...
2. Oscar Straus: Dal a „Királyné” c. operettből.
3. Ifj. Kiszely Gyula: Rádióvállomás.
4. Péter Packay: Majd lesz egy picurka kertünk... magyar szövegét írta: Balázs Tibor
5. Percy Thomson: Molancholi, magyar szövegét írta: Balázs Tibor.
6. Kalmár Tibor: Van egy kis vendéglő Budán...

Megrendelhető a „MAI VILÁG” könyvosztályánál

a pénz előzetes beküldése mellett portómentesen.

Énekhangra zongorakísérettel (300 lei értékű kottával).

Egyes szám ára 50— lei

Tip. „LYCEUM”-nyomda — Turós Lajos — Cluj, Str. Regina Maria 12. — Telefon: 11-45.

Asszonyok réme

Irta Otto Wurm

(154.)

Az idegen most elereszté őt. Pillanatig néma csend uralkodott. Bettie alig mert lélekzetet venni.

— Vegye le gyorsan kötelékét kisasszony, — csengett fülébe egy Bettie által jól ismert hang.

Gyorsan levette kötelékét. Káprázató fény tártul eléje.

De Bettie alig ügyelt rá, ő csak a hatalmas, álarcos férfit látta.

— Igen, ő volt az, kit ő majdnem a rendőrség kezeibe szolgáltatott és aki őt mégis megkímélte, midőn ő már a halálé volt.

— Ah, Wilkes kisasszony, foglaljon helyet, — szólt az álarcos egy székre mutatva. — Képzelteti, meny nyire meg voltam lepve, midőn levetél megkaptam. Azt hittem, hogy ön még mindig a rendőrség szolgálatában áll.

Bettie elpirult.

— Oh, nem, nem! — kiáltotta.

— Mentegődjéze fölösleges, mivel most, hogy arcát látom, tudom, hogy minden mellékgondolat nélkül jött.

— Már nem tudtam magam fenntartani a kis városban, ahová visszavonultam. De nem szóltam senkinek arról, amit láttam.

— Tudom, — volt a nyugodt válasz.

Bettie elcsodálkozva pillantott fel.

— Én mindent tudok, csak folytassa kérem.

— Oh uram, nyomorultnak, gyalázatosnak tünem fel magam előtt.

— szólt Bettie elpirulva. — Ön ki mélettel volt irányomban, visszaadta szabadságom, dacára annak, hogy én önt elárultam. Midőn olvastam az újságokban, hogy minő szigorú rendszabályokat hoztak az ön elfogatására, feljöttem Bécsbe, de ez alkalommal azért, hogy önnek segélyül oldala mellé álljak. Uram, én azt nagyon jól tudom, hogy ön a jókat megjutalmazza és a gonoszakat megbünteti, az ön helyében én sem tennék másképpen. Előbbi tevékenységemből sok dolog maradt ismeretes előttem, aminek talán ön hasznát veheti. Kérem, ne vesse meg ajánlatomat.

— Mit kér érte?

— Semmit, semmit, hiszen oly szívesen teszem.

Az álarcos megragadta a leányka kezét, melyet az szívesen engedett át.

— Wilkes kisasszony, — szólt őszinte hangon az álarcos, — én egész őszintén megvallom önnek, hogy már első találkozásunk alkalmával arra a gondolatra jutottam, hogy ön nagy segélyemre lehet.

Egy nő, de különösen egy szép nő, sokkal könnyebben nyerhet belépést egy palotába, mint kunyhóba, mint egy férfi. Szövegségeim közül többet elvesztettem és így elhatároztam, hogy ajánlatát elfogadom. De nem ingyen, én önt gazdagon fogom megjutalmazni.

Bettie tagadó mozdulatot tett.

Az álarcos ragyogó szeméit a szép leánykára irányozta.

— Wilkes kisasszony, én ismerem az ön titkát és tudom, hogy mi hajtotta önt hozzám. Valóban csodálatos, hogy asszonyok, leányok úgy vonzódnak hozzám, bosszuálló-jukhoz. Szerelmet már nem nyújthatok önnek kisasszony, előttem már nem rendelkezhetem.

Bettie könnyek között válaszolt.

— Azt sejtettem, de boldognak érzem magam, ha közelébe lehetek. Hagyjon engem oldalán, esküszöm, hogy sosem fogja megbánni.

(Folyt. köv.)